

Světlo 8/1996

Z obsahu:

Utrpení - poslání v rámci nové evangelizace

Poselství Svatého otce k oslavě 4. Světového dne nemocných 11. února 1996

Případ Galilei

Historie - mýty a skutečnost

Ježíš vstoupil do mého života

Vyznání Frumy Spielbergové, která jako ultraortodoxní židovka konvertovala ke křesťanství

Nejsvětější Krev Páně

Cena našeho vykoupení - četba na pokračování

Papež ve Střední Americe

Papež vyzývá ke konečnému uklidnění situace ve Střední Americe

Poselství Svatého otce k oslavě 4. Světového dne nemocných 11. února 1996

Utrpení - poslání v rámci nové evangelizace

"Neobávej se této nemoci ani žádného jiného neštěstí. Cožpak tu nejsem já, tvoje Matka? Nejsi snad chráněn v mém stínu? Nejsm já tvým zdravím?" Tato slova slyšel z úst Nejsvětější Panny v prosinci 1531, na úpatí pahorku Tepeyac, dnes zvaného Guadalupe, prostý domorodec Juan Diego Cuautilan poté, co prosil o uzdravení jednoho svého příbuzného.

V době, kdy si církev milovaného mexického národa připomíná sté výročí korunovace uctívaného obrazu Naší Paní Guadalupské (1895-1995), nabývá zvláštního významu volba slavného poutního místa u Mexico City za dějiště nejslavnostnějšího okamžiku tohoto Světového dne nemocných 11. února 1996.

"... jste povoláni k osobitému poslání v rámci nové evangelizace..."

Drazí bratři a sestry, kteří zvláště zakoušíte utrpení, vy jste povoláni k osobitému poslání v rámci nové evangelizace, k němuž se můžete inspirovat u Marie, Matky lásky a lidské bolesti. V tomto nelehkém svědectví vás podporují zdravotníci, rodinní příslušníci, dobrovolní pracovníci, kteří vás doprovázejí na každodenní cestě zkoušek. Jak jsem již připomněl v apoštolském listě Tertio millennio adveniente, "Svatá Panna bude jaksi skrytě stát po boku v průběhu celé přípravné fáze" velkého jubilea roku 2000 "jako dokonalý vzor lásky k Bohu i k bližnímu," abychom mohli slyšet její mateřský hlas, jak opakuje: "Udělejte všechno, co vám řekne."

"... Maria, první evangelizátorka Latinské Ameriky..."

V tomto účinném hlásání je nám příkladem a vede nás Ježíšova Matka, protože "se staví mezi svého Syna a lidi v situaci jejich nedostatků, potřeb a utrpení. Staví se mezi ně, to znamená dělá prostředníci, ne jako cizí osoba, ale ze svého postavení matky. Je si vědoma, že jako taková může přednášet Synovi potřeby lidí, ano, více: že má k tomu právo. Její prostřednictví má tedy ráz přímlybný. Maria se přimlouvá za lidi."

Vyvrcholení oslav Světového dne nemocných na poutním místě Naší Paní Guadalupské nám v myšlenkách spojuje první evangelizaci Nového světa s novou evangelizací. Obyvatelům Latinské Ameriky byla totiž "při hlásání evangelia představena Panna Maria jako jeho nejvyšší uskutečnění... Jasným symbolem této totožnosti je mystická tvář Panny Marie Guadalupské, která se objevuje na počátku evangelizace." Proto je Panna Maria v Novém světě již po pět století uctívána jako "první evangelizátorka Latinské Ameriky", jako "hvězda evangelizace".

"... I dnes, a snad právě dnes, se v lidstvu ozývá pláč zástupů zkoušených utrpením..."

A rozšíříme-li náš pohled z Latinské Ameriky na celý svět, setkáme se s nesčetnými důkazy této mateřské péče, kterou církev věnuje nemocným. I dnes, a snad právě dnes, se v lidstvu ozývá pláč zástupů zkoušených utrpením. Celé populace jsou sužované krutostí války. Oběťmi dosud neukončených konfliktů jsou především ti nejslabší: matky, děti, staří lidé. Kolik lidských bytostí vyčerpaných hladem a nemocemi nemůže počítat ani s nezákladnější péčí! A tam, kde je tato péče našťastí zajištěna, kolik nemocných svírá strach a zoufalství z toho, že nejsou schopni dát svému utrpení konstruktivní smysl ve světle víry.

Chvályhodné a také hrdinské úsilí tolika zdravotníků a rostoucí účast dobrovolného personálu nestačí pokrýt konkrétní potřeby. Prosím Pána, aby vzbudil ještě větší počet ušlechtilých lidí, kteří by trpícím dokázali dát útěchu plynoucí nejen z fyzické péče, ale také z duchovní opory, když otevrou před nimi útěchyplné perspektivy víry.

"... Trpět a být nablízku tomu, kdo trpí..."

Draží nemocní a vy, jejich rodinní příslušníci a zdravotníci, kteří s nimi sdílíte tuto těžkou cestu, přijměte na sebe hlavní úlohu v evangelní obnově na duchovní cestě k velkému jubileu roku 2000. Ve znepokojivém panorámatu starých a nových forem agrese vůči životu, jíž jsou poznamenány naše současné dějiny, jste jako ten zástup, který se chtěl dotknout Pána, protože "z něho vycházela síla a uzdravovala všechny". A právě před takovým zástupem Ježíš vyslovil "horskou řeč", v níž prohlásil za blahoslavené ty, kdo pláčou. Trpět a být nablízku tomu, kdo trpí: kdo žije tyto dvě situace ve víře, vstupuje do zvláštního vztahu s Kristovým utrpením a může sdílet "zvláštní podíl na nekonečném pokladu vykoupení světa."

Draží bratři a sestry, kteří procházíte zkouškami, obětujte svou bolest velkoryse, ve spojení s trpícím Kristem a s Marií, jeho něžnou Matkou. A vy, kdo každodenně pracujete v blízkosti těch, kdo trpí, učinite ze své služby drahocenný příspěvek k evangelizaci. Všichni pociťujte, že jste živou součástí církve, protože ve vás je křesťanské společenství povoláno ke konfrontaci s Kristovým křížem, aby se tak celému světu mohly podat důvody evangelní naděje.

"... Buďte nemocným i jejím rodinám nablízku..."

S výzvou se obracím i na vás, pastýři církevních společenství, a na vás, kdo nesete odpovědnost za pastorační práci ve zdravotnictví, abyste patřičně připravovali oslavu Světového dne nemocných prostřednictvím iniciativ zaměřených na zvýšení vnímavosti Božího lidu a celé občanské společnosti k rozsáhlým a složitým problémům zdravotnictví a ochrany zdraví.

A vy, kdo pracujete ve zdravotnictví - lékaři, lékárníci, zdravotní sestry, řeholníci a řeholnice zabezpečující duchovní péči, správci a dobrovolníci - a zejména vy, ženy, průkopnice zdravotní a duchovní služby nemocným, podporujte všichni společenství mezi nemocnými, jejich rodinami a církevními společenstvími. Buďte nemocným i jejich rodinám nablízku, aby ti, kdo procházejí zkouškami, se nikdy necítili na okraji společnosti. Zkušenost bolesti se tak pro každého stane školou šlechetné obětavosti.

"... Ve vašem utrpení se odráží tvář ukřižovaného Krista..."

S radostí se s touto výzvou obracím také na odpovědné pracovníky na všech úrovních občanského života, aby se jim pozornost a úsilí, které církev věnuje světu utrpení, staly příležitostí k dialogu, setkání a spolupráci pro budování civilizace, která bude vycházet z péče o trpící, a takto se bude stále více ubírat po cestě spravedlnosti, svobody, lásky a pokoje. Bez spravedlnosti svět nepozná mír. Bez míru se utrpení může jen nezměrně šířit.

Všem, kdo trpí, a všem, kdo se věnují službě trpícím, vyprošuji mateřskou podporu Marie, Ježíšovy Matky, která je po staletí uctívána ve slavné svatyni Naší Paní Guadalupské - ať slyší volání tolika utrpení, osuší slzy těch, kdo jsou zkoušeni bolestí, ať je se všemi nemocnými světa. Drazí nemocní, Svatá Panna ať předloží svému Synu oběť vašeho utrpení, v němž se odráží tvář ukřižovaného Krista.

1. nedělení postní - cyklus A

Liturgická čtení

1. čtení Gn 2,7-9; 3,1-7

Hospodin Bůh uhnětl člověka z prachu hlíny a vdechl do jeho nozder dech života, a tak se stal člověk živou bytostí.

Potom Hospodin Bůh vysázel zahradu v Edenu na východě a usadil tam člověka, kterého uhnětl. Hospodin Bůh dal z půdy vyrůst rozmanitým stromům, líbezným na pohled, (jejichž ovoce) je chutné k jídlu, i stromu života uprostřed zahrady a stromu poznání dobra a zla.

Had byl nejlstivější ze všech polních zvířat, která Hospodin Bůh udělal. Privil ženě: "Řekl (skutečně) Bůh: Nejezte ze žádného stromu v zahradě?"

Žena odpověděla hadovi: "Smíme jíst z ovoce každého stromu v zahradě, jen z ovoce stromu, který je uprostřed zahrady - pravil Bůh - nesmíte jíst a ani se ho nedotýkejte, abyste nezemřeli."

Had nato ženě: "Ne, nezemřete. Naopak, Bůh ví, že kdybyste z něho jedli, otevrou se vaše oči a budete jako Bůh poznávat dobro i zlo."

Žena viděla, že (ovoce) stromu je chutné k jídlu, vábné na pohled, lákavé pro poznání moudrosti, a proto si z něho utrhl a jedla, a dala též svému muži; byl s ní a jedl. Tu se jim oběma otevřely oči a zpozorovali, že jsou nazí. Sešili tedy fíkové listy a udělali si zástěry.

2. čtení Řím 5,12-19

Bratři!

Jako skrze jednoho člověka přišel na tento svět hřích a skrze hřích smrt, a tak smrt přešla na všechny lidi, protože všichni zhřešili... Hřích ovšem byl na světě už před Zákonem - jenomže kde není žádný zákon, tam se hřích nepřičítá. Přesto smrt uplatňovala svou moc od Adama do Mojžíše i nad lidmi, kteří se neprohřešili nějakým podobným přestoupením jako Adam. Tento Adam je protějškem toho, který měl přijít.

Ale s Božím darem není tomu tak, jak to bylo s proviněním. Kvůli provinění jednoho ovšem celé množství propadlo smrti. Ale ještě tím hojněji se celému množství lidí dostalo Boží přízně a milostivého daru prostřednictvím jednoho člověka, Ježíše Krista. A není tomu s darem tak, jako s hříšným skutkem onoho jednoho člověka. Neboť rozsudek nad proviněním toho jednoho přinesl odsouzení, kdežto Boží dar vede z mnoha provinění k ospravedlnění. Jestliže kvůli provinění jednoho člověka začala skrze toho jednoho člověka vládnout smrt, tím spíše v síle nového života budou kralovat skrze jednoho, totiž Ježíše Krista, ti, kdo v hojnosti dostávají milost a dar

ospravedlnění. Nuže tedy: jako provinění jednoho člověka přineslo odsouzení celému lidstvu, tak zase spravedlivý čin jednoho člověka přinesl celému lidstvu ospravedlnění, které dává život. Jako se totiž celé množství stalo neposlušností jednoho člověka hříšníky, tak zase poslušností jednoho se celé množství stane spravedlivými.

Evangelium Mt 4,1-11

Ježíš byl vyveden od Ducha na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. Když se postil čtyřicet dní a čtyřicet nocí, nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: "Jsi-li syn Boží, řekni, ať se z těchto kamenů stanou chleby." On však odpověděl: "Je psáno: 'Nejen z chleba žije člověk, ale z každého slova, které vychází z Božích úst.'" Potom ho ďábel vzal s sebou do svatého města, postavil ho na vrchol chrámu a řekl mu: "Jsi-li syn Boží, vrhni se dolů. Je přece psáno: 'Svým andělům dá o tobě příkaz, takže tě ponese na rukou, abys nenarazil nohou na kámen.'" Ježíš mu odpověděl: "Také je psáno: 'Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha.'" Zase ho vzal ďábel s sebou na velmi vysokou horu, ukázal mu všechna království světa i jejich slávu a řekl mu: "To všechno ti dám, jestliže padneš a budeš se mi klanět." Tu mu Ježíš řekl: "Odejdi, satane! Neboť je psáno: 'Pánu, svému Bohu, se budeš klanět.'" Potom ho ďábel nechal - i přistoupili andělé a sloužili mu.

Myšlenka na neděli

Velký souboj

Zamyšlení nad úryvkem Mt 4,1-11

Jdi z cesty, Satane!

Chceš-li dnes najít Ježíše, musíš se zeptat evangelisty, kam odešel. Doviš se, že se dal odvést Duchem do nitra pouště, aby zde o samotě přebýval čtyřicet dní a čtyřicet nocí. Popros Ducha, aby tě dovedl do jeho blízkosti a dopřál ti té milosti pozorovat Pána v této výjimečné situaci. Vzdej pokornou úctu Duchu svatému. Využij této příležitosti, abys obnovil a oživil svou víru v trvalou přítomnost a působení tohoto skrytého Boha, a svěř se bezvýhradně jeho vedení. On, který řídí Ježíšovy kroky, slova i činy, povede i tebe tam, kde máš být, budeš-li tak vnímavý k jeho hlasu, jak se mu podřizuje sám Boží Syn.

Ježíš zde setrvává nejen o samotě, ale i o hladu a žízni. Ptáš se, proč to dělá? Připravuje se na rozhodující fázi svého poslání. Chystá se nejen jako Bůh, ale také jako člověk. Proto se pokořuje a přijímá Boží vůli, ukazuje ti, jak je potřebné dosáhnout toho, aby duch ovládl to, co je tělesné, aby ses neřídil hlasem těla, ale hlasem Ducha. Necítíš se zahanben, když si uvědomíš, jak se bojíš ticha a samoty, jak se často ohlížíš na své pohodlí, jak si podřizuješ to, co sis měl podrobit? Síla, kterou potřebuješ, abys mohl zvěstovat Boží království, se upevňuje v samotě a uvědomělé sebekázní. Nenech si namluvit, že dnes už to neplatí. Abys o tom nepochyboval, budeš svědkem Ježíšova pokušení.

Ježíšovy exercicie vzbudily pozornost Zlého. Dokáže velmi dobře vycítit, kdykoliv se připravuje něco, co by jej mohlo ohrozit. Troufá se pak pokoušet i Božího Syna. Ježíš dovolil ďáblu toto jeho vystoupení také proto, abys přestal pochybovat o skutečné existenci Satana. Nesmí tě ani udivovat, že se odvažuje vstoupit i tam, kde chceš prodlévat sám se svým Bohem. Právě to patří i jeho způsobům. Je lstivý a proradný.

Pokouší se využít aktuální situace. aby zmařil ovoce postu a odříkání, snaží se probouzet žádostivost. Nepřišel i za tebou nejednou s podobnou taktikou? Vadí mu cesta, kterou jsi nastoupil, a proto přichází s takovými představami, které vyvolávají neklid a napětí, aby ti tvou trpělivost a vytrvalost učinil nesnesitelnou, a zvrátil tak tvůj dobrý záměr. Nedej se oklamat. Vzpomeň si, že kdykoliv jsi mu uvěřil, obrátilo se záhy nabízené uspokojení ve znechucení a rozčarování, které ti navíc ubíralo sil k novému vzepjetí.

Pouč se z Ježíšova příkladu, jak si máš v takové situaci počínat: tvůj pohled nesmí ustrnout na Satanově nabídce, ale musí se povznést k darům, které ti nabízí Bůh. Teprve ve světle Ježíšova slova dokonale pobledne oslnivý třpyt zakázaného ovoce. Neztrácej odvahu a zachovej klid i v situaci pokušení. Tvůj Příklad je ti mnohem blíže než podlézavý vetřelec. Sám bys zůstal jen tehdy, kdybys na Ježíše zapomněl.

Jak se můžeš přesvědčit, Satan se tak snadno nevzdává. Zná ještě další osvědčené způsoby, jak znehodnotit hlásání radostné zvěsti. Navádí Pána, aby využil božskou moc nikoliv ke službě bližním, ale k vyvolání senzací, která mu rázem zjedná věhlas a popularitu. Uvědom si, jak nebezpečně chutná moc a sláva a jak je právě na tomto poli člověk zranitelný. Pros Ježíše, který se vši rozhodností odrazil i tento ďáblův pokus, aby tě naučil rozeznávat zrádné pokušení k sebelibosti, marnivosti a pýše již v samém zárodku.

Třetí vystupňovaná ďáblova nabídka přidává k požitkům a slávě ještě bohatství, které je zrádné právě tím, že otevírá bránu k jednomu i druhému. Satan se tu představuje jako správce všech království a pozemské slávy. Ale tentokrát je připojena podmínka: padneš-li přede mnou a bude se mi klanět. Nabízí všechno za cenu modloslužby. Pán jej neodsuzuje jako lháře, který nabízí, co nemůže dát, ale právě pro jeho rouhavý požadavek, aby mu byla vzdávána božská pocta. S tímto protivníkem nelze diskutovat ani smlouvat. Osvoj si Ježíšův rázný příkaz a použij jej se vši rozhodností dříve, než cokoli zaujme v tvém srdci místo, které patří Bohu.

Poděkuj Ježíši, že jsi mohl být svědkem, jak napravuje Adamovo selhání. Jeho vítězství je nástupem ke konečné porážce Zlého. Pokořil Satana, abys jej mohl úspěšně přemáhat. Kdykoliv zvítězíš v pokušení, připojuješ se k božskému Vítězi a upevňuješ jeho převahu. Andělé, kteří mu nyní slouží, jsou k dispozici i tobě. Zvykej si na to uvědomovat si jejich trvalou společnost, zůstávej s nimi ve styku. Ďábel si nejraději vybírá ty, kteří se cítí osamoceni. Ježíš ti stále posílá své nebeské přátele, aby ti vrátil radost ze své ochrany a posílil tvou velkodušnost. Otevři své rty, aby tvá ústa zvěstovala jeho chválu.¹⁾

Bratr Amadeus

1) Viz respons, žalm z 1. postní neděle (Ž 51)

Svědectví Frumy Spielbergové

Ježíš vstoupil do mého života

Na cestě k jednotě křesťanů navzájem i k porozumění s židovstvím je potřebný trpělivý a vstřícný dialog. Nejúčinnější cestu k jednotě však ukazují ti, kteří pochopili, že všechna rozpory musí vyřešit sami ve svém srdci. Jako příkladnou alternativu postoje, který nám představuje Pinchas Lapide ve své knize "Kdo byl vinen Ježíšovou smrtí", přinášíme vyznání Frumy Spielbergové, která jako ultraortodoxní Židovka konvertovala ke křesťanství.

Narodila jsem se v ultraortodoxní židovské rodině.

Můj otec i bratr měli licousy a nosili čepičku. Moje matka měla stále na hlavě šátek nebo paruku. Doma se hovořilo jiddišem (řeč německo-polských Židů, psaná hebrejským písmem), ale modlitbu a četbu Pisma jsme konali v hebrejštině. Bylo to v jednom předměstí Los Angeles v Kalifornii.

Vzdělávali mě, a já jsem hluboce věřila, že všemohoucí a vševědoucí Hospodin, Pán všehomíra, požaduje od nás, vyvoleného národa, dokonalou poslušnost formou striktního dodržování náboženských předpisů, jak tomu učí rabíni nynější i dřívější generace. Tak jsem žila v otcovském domě a také po svém sňatku. Bylo mi tehdy 19 let.

Ale i v zcela strukturovaných životních formách je skutečný prostor pro individualitu, a já jsem tu svou objevila během svých studií na univerzitě, která mi můj manžel po svatbě povolil. Romantický film o Františku z Assisi mě přivedl na myšlenku napsat magisterskou práci o některých aspektech jeho spisů. Několik řeholnic, které jsem poznala během svého výzkumu, inspirovalo mě k tomu, abych zkoumala pokoncilní život řádových sester. Protože moje práce měla filozofické, nikoliv teologické zaměření, neměl můj otec ani rabín proti tomu námitky. Zdálo se opravdu, že to na můj duchovní život nemá žádný vliv.

Vedla jsem dále normální, zcela pravidelný život židovské manželky, matky a akademičky, a to až do chvíle, kdy můj manžel a moje děti zahynuly při tragické dopravní nehodě.

Zcela neschopná snášet dále toto prostředí poznamenané ztrátou mých nejdražších, která mnou do hloubi duše otrásla, odjela jsem krátce nato do Izraele. (Židovští teologové nejsou zajedno, pokud jde o posmrtný život.)

Zde v Izraeli jsem začala znovu budovat svůj život, znovu jsem se vdala a vyučovala jsem v jedné dívčí škole. Zjedнала jsem si respekt a pozici v ultraortodoxním společenství. Můj život byl kolotočem modlitby, bohoslužby a studia a odpovídal rabínským předpisům. Bůh byl pro mne jakýmsi dohlížitelem a ředitelem, který dohlíží, zda jsme dosti zbožní.

Pak vstoupil do mého života Ježíš.

Stalo se to v kuchyni při mytí nádobí.

Poslouchala jsem angličtinu z britské stanice. Bylo to postní kázání o odpuštění vin a spáse skrze smrt Ježíše Krista, který na kříži dokonal svou obět'. Byla jsem jako ohromená a vynořily se mi v paměti slova a věty z doby mých studií. Celý život jsem byla přesvědčena, že po zničení jeruzalémského chrámu bylo nemožné přinášet smírné oběti, a proto musejí Židé přísně zachovávat příkázání, aby dosáhli Božího milosrdenství. Ale nyní jsem se dověděla, že nám odpuštění zjednal Ježíš. Už nebylo zapotřebí chrámu. Chtěla jsem se rozhodně dovědět více.

Začala jsem ihned hledat společenství mesiášských Židů, kteří přijali Ježíše jako Vykupitele. Již jsem o nich slyšela. Našla jsem je, učila jsem se, byla jsem pokřtěna a stala jsem se aktivní členkou společenství. Řekla jsem Ježíši: "V pořádku. Ty jsi Pán. Náležím ti a děkuji ti za všechno. Slíbil jsi, že se budeš o mne starat, a já se budu snažit, abych ti byla co nejbližší."

Moje obrácení měla mnoho nepříjemných, sociálních a finančních důsledků. Ale dostala jsem mnohem více, než jsem ztratila.

Asi po dvou letech mě pozvali přátelé do modlitebního společenství, které uspořádala Komunita blahoslavenství na oslavu Zmrtvýchvstání. Zaujala mě jejich zřejmá láska k Izraeli a způsob jejich soužití a navštěvovala jsem je stále častěji.

Prosila jsem snažně Pána, aby se mi dal co nejvíce poznat, a nacházela jsem hluboký mír v kontemplaci a v adoraci před Nejsvětější svátostí.

Skutečná Ježíšova přítomnost v Eucharistii, která je pro mnoho nekřesťanů kámen úrazu, stala se pro mne klíčem k pochopení Vtělení.

Druhé téma, které vede k rozdělení, je postavení Panny Marie. Po mnoha rozhovorech jsem prosila o jednoznačné Boží vedení. O jedné noci stanula přede mnou ve snu Maria, vztáhla ke mně své ruce a z každého prstu na mne zářil paprsek světla. Druhý den jsem šla do obchodu, koupila jsem si růženec, na kterém byla zázračné medajlka, kterou jsem předtím, pokud vím, nikdy neviděla. Později mi vyprávěli její historii, a já ji teď stále nosím u sebe.

Tak moje cesta s Pánem názorně dokazuje, jak On dokáže na křivých linkách rovně psát, jak mě něžně a stále z větší blízkosti přitahuje a těší ve všech obtížích, které v životě potkávám.

Každý den chválím Pána a děkuji mu za trpělivost, s jakou hledal ztracenou izraelskou ovci a zanesl ji ve své náruči ke svému stádu.

(V příštím čísle přineseme vyprávění ruské Židovky Riny Geftmanové)

Biskup Fulton J. Sheen

Hněv - II.

"Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí."

Tato první Ježíšova slova na kříži nám sdělují dvě pravdy:

1. Odpuštění je možné právě pro nevědomost.
2. Odpouštějící milosrdenství nezná hranic.

Dosahujeme odpuštění, protože jsme nevědomí. Božská Nevinnost tak nazvala svůj důvod, který musí být tak velký jako vina. Ve svém prvním svatodušním kázání omlouval Petr ukřižování nevědomostí, kterou měl v tak čerstvé paměti: "Neboť jste zabili Původce života... ale já vím, bratři, že vy i vaši zákonodárci jste to učinili z nevědomosti."

Proč není odpuštění pro padlé anděly?

Jestliže se páchá zlo s plným vědomím a jasným poznáním důsledků, pak nezůstává pro odpuštění žádný prostor. Proto také není pro padlé anděly žádného odpuštění, protože věděli, co činí. My to nevíme, my žijeme v nevědomosti a víme velice málo o sobě i o jiných.

Nevíme nic o jiných! Jak málo známe jejich motivy, jejich dobrou víru, okolnosti jejich jednání. Když nám druzí činí zlo, zapomínáme často, jak málo můžeme vidět do jejich srdce, a říkáme: "Pro ně není žádné omluvy, věděli velice dobře, co dělají." Právě tady nachází Ježíš odpuštění: "Nevědí, co činí."

(Jak to, že umíme omlouvat svůj hněv proti druhým, ale nepřiznáváme svému sousedu, který je na nás zlý, stejné polehčující okolnosti? Říkáme, že ten či onen by nám odpustil, kdyby nám správně rozuměl, a jeho hněv pochází právě jen z toho špatného pochopení. Proč by to nemělo platit také obráceně? Není snad možné, že bychom my znali důvody, které vedou bližního, právě tak málo, jak on zná naše? Neobsahuje naše váhání k omluvě jeho hněvu fakt, že ani nám nemůže být za stejných okolností odpuštěno?)

Neznáme sami sebe, a to je důvod, abychom druhým odpouštěli. Sami o sobě víme velice málo, ale chyby našich bližních, jejich provinění, slabosti a chyby známe tisíckrát lépe. Kritika druhých není pěkná, ale nedostatek sebekritiky je mnohem horší.

Soud nad druhými by nebyl takovou nespravedlností, kdybychom napřed kritizovali sami sebe. Kdybychom nechali reflektory svítit nejprve do naší vlastní duše, nikdy bychom se necítili

oprávněni soudit bližní. Jen z neznalosti naší vlastní skutečné situace přehlízíme, jak nutně potřebujeme odpuštění.

Urazili jsme Boha? Má důvod hněvat se na nás? Proč se nesnažíme, když tak potřebujeme odpuštění, vykoupit je smilováním, které máme pro druhé? Přece proto, že nikdy důkladně nezkoumáme své svědomí.

Podívejte se do zrcadla

Známe o sobě své jméno, adresu, svůj majetek. O své sebelásce, závisti, prohané potřebě pomlouvat, o našich vlastních hříších nevíme nic. Ano, nenávidíme ticho a samotu, abychom o sobě něco nepoznali.

Utápíme hlas svého svědomí v radovánkách, rozptýlení a hluku, aby se nám nestalo nesnesitelným protivníkem. Kdybychom potkali takového člověka, jako jsme my, nenáviděli bychom jej.

Kdybychom o sobě věděli více, odpouštěli bychom druhým. Čím přísnější jsme sami k sobě, tím větší ohled máme na druhé. Kdo se nenaučil poslouchat, nemůže poroučet, a kdo se nikdy neovládl, nemůže být milosrdný.

Egoisté jsou vždy ti nejnevlídnější, a ti, kteří jsou sami k sobě přísní, jsou k druhým plni laskavosti. Učitel, který toho málo zná, je nejneúprosnější. Jenom náš Pán, který tak zapomněl sám na sebe, že se stal člověkem a zemřel jako zločinec, mohl prominout zločin svých katů, kteří jej ukřižovali.

Nenávidíš náboženství? Pak tě pálí svědomí. Nenávidíš kapitalisty? Pak jsi chtivý peněz a chtěl bys být jedním z nich. Nenávidíš dělníky? Pak jsi pyšný egoista. Nenávidíš své viny? Pak miluješ Boha. Nenávidíš hněv, svou sebelásku, svou podrážděnost, všechny své špatnosti? Pak jsi dobrý, protože "kdo nenávidí svůj život, nemůže být mým učedníkem."

Druhé poučení z prvního Ježíšova slova na kříži je, že jeho odpouštění nezná hranic. Náš Pán odpustil, protože sám byl nevinný, a ne proto, že jemu bylo odpuštěno. Proto musíme odpouštět nejen tehdy, když jsme dosáhli odpuštění, ale i tehdy, když jsme nevinní.

Tento problém jednou znepokojoval Petra, když se ptal: "Kolikrát má odpustit svému bratru? Sedmkrát?" Petr si myslel, že tím vymezuje svému slitování široké hranice, protože uváděl čtyřikrát více, než nabízeli židovští učitelé.

Petr navrhl hranici, za kterou by už nebylo odpuštění. Domníval se, že právo na odpuštění se vyčerpává po sedmi urážkách. Je to přibližně tak, jako by řekl: "Jsem ochoten zapomenout na tvůj dluh, pokud nepřekročí sedm korun. Ale když tvůj dluh tuto hranici překročí, pak již ani já nejsem povinen ti prominout tvůj dluh. Pro osm korun ti už můžu zakroutit krkem."

Bez hranic je jako bez konce

Pán odpověděl Petrovi, že odpuštění nemá žádné hranice. Je třeba se vzdát všech práv a popřít všechny hranice: "Říkám ti, ne sedmkrát, ale sedmdesátkrát sedmkrát. To neznámá doslova 490, ale bez konce. Spasitel vypráví ještě podobenství o nevěrném správci. Když mu pán odpustil 10.000 talentů, šel a handloval se se služebníkem o 100 denárů. Svým nemilosrdenstvím zmařil získanou milost. Jeho vina není v tom, že nebyl milosrdný, když sám potřeboval milosrdenství, ale že zůstal bez milosti, když jemu se milosti dostalo: "Tak učiní můj nebeský Otec s vámi, jestliže neodpustíte jeden druhému."

Odpusť, a bude ti odpuštěno. Zanech hněvu proti svému bližnímu, a Bůh zanechá svého hněvu vůči tobě. Poslední soud jsou žně, kde budeme sklízet, co jsme zaseli. Když jsme za života zasévali hněv vůči našim bratřím, budeme sklízet oprávněný Boží hněv. Nesud'te, abyste nebyli souzeni.

Když jsme ale za života ze srdce odpouštěli, udělá vševědoucí Bůh v den soudu něco zcela zvláštního: nebude přidávat, ale odčítat. On, jehož paměť sahá do věčnosti, nebude si pamatovat naše viny. Tak budeme podruhé zachráněni Boží "nevědomostí".

Když odpouštíme bližnímu, protože neví, co činí, Bůh nám odpustí, protože nebude myslet na to, co jsme činili. Při pohledu na ruku, která nyní, jelikož zaznívá první slovo z kříže, s láskou žehná nepříteli, zapomene, že to byla kdysi zařatá pěst zbarvená krví křesťanů.

Historie - mýty a skutečnost

Galilei a církev

Walter Bradnmüller

Úvodem

"Případ Galilei" stále ještě v širokých kruzích platí za příklad, jak je církev konzervativní a úzkoprsá. Ve skutečnosti je příkladem toho, jak je těžké vycházet při chápání minulosti z jejich vlastních předpokladů a nevynášet soud nad dějinami farizejsky a bez smyslu pro historické pojetí.

Ponecháme-li stranou už sám fakt, že je historicky neúnosné představovat učence jako oběť "strašných trýznitelů svědomí", je jádro problému spíše v tom, že Galileiho argumenty sice byly s to ukázat neudržitelnost ptolemajovského obrazu světa, ale nemohly dokázat správnost Kopernikova pojetí. A to se dnes často přehlíží: v tehdejší době skutečně nemohl Galilei přednést víc než pouhou hypotézu, kterou jeho kolegové a současníci jako Pascal a Descartes také neakceptovali.

Kurie se do toho vmísila teprve tehdy, když Galilei za ještě nejistého stavu věcí požadoval změnu výkladu Písma. V případě pochybnosti, zda nová astronomie odporuje či neodporuje Božímu slovu, byla neporušenost víry důležitější než astronomická teorie, která tehdy ještě byla nejistá.

Dnes nás dokonce napadá paradox: v jistém smyslu se Galileimu v oblasti teologie dodatečně dostalo uznání (pokud přesně zachoval hranici mezi přírodní vědou a exegezí), zatímco církev v astronomii předstihla svou dobu (když poukázala na nedostatečnou přesnost Galileiho "důkazů"). Ale toto je anachronické měřítko, pokud jde o chápání minulosti. Dějiny lze chápat jen dějinně, to je podle podmínek doby.

Samozřejmě nechceme touto formulací tématu vzbudit dojem, že bychom chtěli obhajovat omyl místo pravdy. To by byl nesmysl. Přesto však nemůže být bádající a poznávající člověk volán k odpovědnosti za to, že už ve své době nepřišel na to, co se pozdějším generacím jeví jako samozřejmé. V tomto smyslu musíme přiznat právo na omyl, a to oběma stranám: Galileimu i jeho soudcům.

Předsudky

Dnes panuje celkem shodné mínění: "Je to škoda, že je tomu tak, ale katolická církev je na hony vzdálená moderním přírodním vědám" (Bruche, Physikalische Blatter, 1968). Galilei je zobrazován jako "oběť strašlivých mučitelů svědomí", jako "oběť teroru". Církev, říká se, prý

chce "utlačovat vědu a humanitu slabomyslnou teologickou konstrukcí" (dopis čtenáře v "Zeit"). Nejnověji píše Albert Folsing: "Rozsudku sv. oficia ovšem nelze upřít superlativ v jiném ohledu: byla to největší hloupost, k jaké se kdy církev dala strhnout." Přizpůsobování práva, falšování dokumentů, vymývání mozků a podvod prý podle Folsinga dělají tento skandál dokonalým.

Metodické zásady

K takovým závěrům však můžeme dospět jen tehdy, když nedbáme rozhodujících principů historicko kritické metody: především musíme poukázat na nutnost chápat Galileiho podle jeho vlastní doby, nikoliv podle naší. S tím je ovšem spojeno značné intelektuální úsilí. Znamená vědomě ignorovat všechno nové poznání, k němuž došlo od r. 1633. Protože pozorovatel, snažící se o věcně správné pojetí událostí, musí nejen přesně zprostředkovávat fakta podle jejich zdrojů, ale musí také promítnout jednotlivé skutečnosti na duchovní, náboženské, kulturní a politické panoráma jejich doby, děj, o který se zajímá, nesmí izolovat, ale musí ho pozorovat v souvislosti s celou historickou situací.

Když teď uijeme této metody, pak teprve můžeme vidět Galileiho a jeho soudce ne za svého stanoviska, ale očima současníka, který stojí v proudu tehdejších událostí a nemůže ještě znát všechno to, co se později narozeným bude jevit jako samozřejmé. Farizejský postoj, který se neobtěžuje usilovat o historické pojetí a na svém trůně nejpokrokovější přítomnosti suverénně vynáší soud nad minulostí, je tedy směšný, vždyť zapomíná, že i on sám bude jednou předmětem soudu pozdějších generací.

Mínění současníků

Doporučuje se proto nejdříve se zeptat, jak tedy posuzovali Galileiho současníci ona opatření církve z r. 1717 a 1733. Zeptáme se tedy Blaise Pascala, významného filozofa a matematika. Píše: "... všechny jevy pohybu a ústupu planet se plně odvozují od hypotéz, které můžeme převzít buďto od Ptolemaia, nebo Kopernika, Tycho de Brahe či mnoha dalších. Ale kdo vynese tak závažný rozsudek a kdo bude moci bez nebezpečí omylu dát přednost jedné teorii na úkor druhé?"

Velice podobně se vyjadřuje i neméně významný René Descartes. Píše v listopadu 1633 svému příteli Mersennovi: "... i když jsem si myslel, že se (Galileiho poučky) opírají o naprosto jisté a evidentní důkazy, přesto bych za nic na světě na nich netrval proti autoritě církve. Vím dobře, mohli bychom říci, že věc, o které rozhodli římsí inkvizitoři, se tím ještě nestává závazným článkem víry,... ale nejsem natolik zamilován do svých vlastních myšlenek, že bych se odvolával na taková omezení jen proto, abych se jich mohl držet." Oba citovaní autoři jsou Galileiho vrstevníci - a přitom ukazují tak odlišný postoj než Galilei.

Situace v oblasti teorie vědy

Kupodivu se Pascal a Descartes dívají na věc skoro stejně jako inkvizice. To si žádá vysvětlení. Už v první diskusi o Kopernikovi r. 1615 zastával kardinál Bellarmín, nesporně nejvýznamnější teolog své doby, stanovisko: "Jistě bychom mohli říci, že spor Ptolemaios nebo Kopernik" není věc víry. Týká se to sice předmětu přírodních věd - ale přesto jde o obsahy sv. Písma. Pokud bychom měli skutečný důkaz heliocentrického systému, pak bychom při výkladu Písma museli postupovat velice opatrně a spíše říci, že jsme nerozuměli jeho způsobu vyjadřování. Nejsem však přesvědčen o existenci takového důkazu, pokud ho někdo nepředloží. Ono je totiž rozdílné říkat, že kopernikovský systém odpovídá všem pozorováním a vysvětluje je, nebo ho prohlašovat

za jedině správný. Toto se mi zdá zatím pochybné, a pokud trvají tyto pochybnosti, nesmíme opouštět dosavadní výklad Písma svatého, jak jsme jej přijali z rukou Otců."

Později k tomu přistupuje další myšlenka: i kdyby Kopernik logicky vysvětlil všechna astronomická pozorování, zdaleka tím ještě není dokázáno, že jeho systém odpovídá skutečnosti vesmíru, mohou být přece ještě další systémy, které dokáží totéž (Tomáš Akvinský, Summa teol. 1,32,1). Vnucuje se srovnání s Bohrovým modelem atomu: Niels Bohr přece nikdy netvrdil, že to v atomu běhá a vypadá přesně tak, jak ukazuje jeho model. Důkazy, které Galilei uváděl pro svou tezi, dokázaly neudržitelnost Ptolemaia, ale v žádném případě ještě neplatnost Kopernika. Kritiku muselo vyvolat už jen Galileiho tvrzení, že příliv a odliv moře jsou věčným důkazem kopernikovské teorie. Zkrátka, římský odborný svět, mimochodem naprosto otevřený vůči Galileimu - vzpomeňme jen na jezuitské astronomy, jako byli Clavius, Grienberger, van Maelcote aj., kteří byli Bellarminovými astronomickými poradci - ti všichni už opustili Ptolemaia, ale nemohli se odhodlat přísahat na Galileiho.

Nicméně kuriální kruhy byly rozhodnuty nevměšovat se, pokud Galilei nezačal zasahovat do oblasti teologie a nezabýval se výkladem bible. "Senza entrare nelle scitture... seguirá di fallo come matematico," ¹⁾ prohlásil kardinál Barberini - pozdější Urban VIII. Ale to je právě to, co dělal Galilei, přesto, že ho moudří a dobří přátelé od toho odrazovali. Výsledkem byl první střet s indexovou kongregací, příp. sv. oficiem, tehdejší kongregací, příp. sv. oficiem, tehdejší kongregací pro nauku víry.

Poučný rozpor

Přítom je velmi poučné, k jakému rozporu došlo mezi názorem sv. officia a kardinály indexové kongregace, které příslušela cenzura knih. Zatímco ti první považovali pojetí nehybného Slunce za formálně heretické a nauku o pohyblivosti Země za blud, v dekretu indexové kongregace - v jediném oficiálním dekretu, který byl v tomto stadiu k případu vůbec vydán - není o herezi nebo bludu ve věcech víry ani slova. Indexová kongregace dokonce vytvořila novou, do té doby nepoužívanou formulaci. Označila toto učení jako "sacrae Scripturae omnino adversans," tj. odporující slovu Písma svatého. Přítom Bellarmini poukázal na těžkosti při výkladu Písma a naznačil, že je docela možné dospět k lepšímu poznání, takže by se mohlo ukázat, že rozpor mezi hypotézou a Písmem je jen zdánlivý. Tím by se otevřela cesta k uznání Kopernika. Pochopitelně by pak muselo zůstat zdůrazněno, že se jedná o vědeckou pracovní hypotézu.

Podstata problému

Tím jsme se dostali k jádru problému. Není pochyb, že ani Kopernik ani Galilei nepředložili víc než hypotézu. O možnosti přesných důkazů nemohlo být řeči. Teprve Newton (1643-1727) vyjádřením zákonů gravitace připravil cestu důkazům o pohybu Země. A že Slunce je středem vesmíru, od toho se astronomie vždy znovu odkláněla. Potud tedy měla indexová kongregace pravdu: chápala vědecko-teoretickou stránku problému dokonce přesněji než Galilei, který byl příliš fascinovaný svou intuicí.

Ale mýlilo se sv. officium, když si myslelo, že objevilo rozpor mezi Kopernikem a biblí. Jak se však mohlo stát, že se přírodovědná otázka, jako skladba vesmíru, vůbec mohla stát teologickou otázkou? Je vůbec možno ptát se bible na skutečnosti přírodních věd? Může se stát výpověď astronomů předmětem výroku učitelského úřadu církve? To jsou otázky, na které je teď třeba dát odpověď.

(Pokračování příště)

¹⁾ Pokud nezasahuje do Písma, je třeba s ním jednat jako s matematikem.

450 let od smrti Martina Luthera

Metastáza III.

Hlas volající v pustině

V horách La Salette se vzácná Paní dává do rozhovoru s dětmi. Hovoří jejich nářečím, používá obrazů z jejich prostředí a života. Hlavní smysl rozhovoru je možno shrnout do těchto slov: Tvrdošíjnost lidí ve zlém přivede na svět katastrofy. Je zapotřebí, aby se obrátili, dokud je čas.

"Mé děti, řekněte to všem lidem." Několikrát mluvila o svém Synu. Z toho bylo zřejmé, že se jedná o matku Boží. Zjevení se již neopakovalo, ale přivábilo do této opuštěné krajiny nesmírné zástupy lidí, a to nejen prostých venkovanů. Leon Bloy, Huysmans, Bernanos, Maritain, Paul Claudel a mnoho jiných opěvují ve svých dílech příchod a poselství nebeské Paní z La Salette.

Dilema bolestné Matky

Maria je ženou a matkou. Vyznačuje se proto soucitem a láskou. Její láska se soustřeďuje na jejího Syna podobně jako u tolika jiných matek, které se zcela zasvětily svým dětem.

Ale její láska překračuje běžnou lidskou zkušenost. Ona a její Syn jsou jediní, kdo byli uchráněni hříšné lidské přirozenosti. Ale jejich srdce jsou taktéž z masa a sdílejí radosti a bolesti naší lidskosti.

Především však bolesti. Nejstrašnější a nejbolestnější chvíle svého života prožila Maria na Kalvárii. Byla tu svědkem nesnesitelné scény: popravu svého Syna. Nástroje umučení označují po dvou tisících let i místo jejího zjevení vysoko v horách. I toto místo je neoddelitelně spojeno s utrpením Matky a Syna. Kladivo používal její snoubenec k vytváření hodnotného díla. Nyní bylo kladivo použito na zničení jejího Dítěte. Toto dilema je obsahem jejího poselství.

Budoucnost, která se neměla stát přítomností

Maria vidí nejen minulost a současnost, ale i budoucnost. Uprostřed 19. století pyšný lidský Prométheus ohlásí smrt Boha. "Člověk člověku Bohem." Bude se domnívat, že je sám schopen převzít řízení veškerenstva. Je to porušení řádu, které se příznačně odrazí i v jeho existenci. Buňky v jeho organismu také vystoupí ze stanoveného řádu. Budou se rozvíjet a bujet podle svého a na vlastní pěst. Jejich zhoubná zvrácenost se rozleje do celku, aby se tak dovršila jejich záhuba.

V oslavovaných myšlenkových koncepcích německých velikánů je zaset jed lidské pýchy, který spouští zákeřné bujení. Obzvláštního stupně dosáhne v myšlení Karla Marxe a Friedricha Nietzcheho (1844-1900). Ten první ve snaze osvobodit člověka jej zdegraduje na pouhý projev hmoty, která žije ve věčném zápase silnějšího proti slabšímu. "Náboženství je opium lidstva." Ten druhý vznese proti křesťanství "nejstrašnější obžalobu, jakou kdy vyslovila ústa žalobce".⁽²⁾ Bůh je mrtev. Mrtvi jsou všichni bozi. Chtějme tedy, aby žil nadčlověk."⁽²⁾ Z jejich myšlenkového podhoubí vyrostou nejobludnější nádory, jaké dosud historie pamatuje: nacismus a komunismus, jejichž růst i vzájemný zápas bude stát miliony lidských životů. Ale živnou půdou pro jejich vzestup bude neméně pyšná a do krajních důsledků přivedená aplikace sekularizovaného angloamerického pragmatismu s jeho vychvalovaným hospodářským a myšlenkovým liberalismem.

Výroba a obchod se z prostředku pro uspokojení potřeb změni v jediný cíl a smysl existence, v Molocha, který bude potřebovat pracovní síly, a proto bude zotročovat, bude potřebovat odbytiště, a proto bude dobývat, bude potřebovat suroviny, a proto bude drancovat, bude potřebovat, aby lidé hodně potřebovali, a proto bude systematicky deformovat lidskou duši. Hlavním znakem a hybnou silou se stane růst chtivé nenasytnosti, která všechno promění v byznys. K nebi se budou hrdě tyčit tisíce babylónských věží a roztočí se gigantický kolotoč trhu: výroby a spotřeby, nabídky a poptávky, který si podmaní nejen technické systémy, ale i člověka. U naivních to vzbuzuje úžas, u rozumných oprávněné obavy. Svět bude rozdělen nejen na bohaté a chudé, ale na extrémně bohaté a extrémně chudé.

Ti první se v rozbujele žádostivosti nezastaví před ničím a ti druzí budou po milionech spíše než umírat nedůstojně hynout z naprosté bídy a nedostatku. V milionech budou umírat i nevinní lidé, kteří se ještě nenarodili. Člověk, u něhož narůstá chamtivost a domýšlivost, ale upadá mravní odpovědnost, bude mít v rukou prostředky, které mu umožní rázem zničit všechno živé i neživé. Západní pohanský kult-byznys bude celému světu vnucovat své hodnoty a svůj životní styl, svou mentalitu, svá falešná božstva i své zvrácenosti, svou módu, svou hantýrku i svou pakulturu. Jen zaslepený naivka se může domnívat, že jde o samovolný vývoj, věčný pokrok, o osvobození člověka. Budou se tu sklízet nazrálé plody "mravního povznesení, sbratření, pokroku a humanismu", které se od r. 1717 šíří z tajných lóží, jako by od počátku nebylo jasné, že jakýkoliv "pokrok a humanita" bez Boha nakonec vyústí v barbarství.

Čím dále zajde člověk na této své cestě, tím obtížnější bude zastavení, tím nemožnější je návrat.

Nepřekonatelná mateřská trpělivost

Maria sedí na skále a pláče, protože vidí budoucnost lidského pokolení ve stadiu metastázy. Kdyby záhuba, která hrozí, měla přijít jen jako vnější trest, mohla by snáze využít svého vlivu, aby odvrátila Boží hněv. Ale to, co lidstvu hrozí, je sebezničení, které člověk připravuje sám sobě. Není možno je zastavit bez souhlasu lidí. Proto přichází, vyzývá, varuje a prosí. Co bude obtížnější, oblomit Boha, nebo člověka?

Maria v La Salettě nehrála divadlo. "Zatímco hovořila, ustavičně plakala: "Jak mnoho pro vás trpím! Povězte to všemu mému lidu."³⁾ Plakala, protože dobře předvídala možnou budoucnost svých dětí a vroucně si přála ušetřit je příštích apokalyptických hrůz. Přišla neobyčejně pokorně, přišla spíš nesměle a s taktem a něhou se pokusila přivést lidstvo k zamyšlení, dokud je čas. Přišla na odlehle místo k primitivním dětem, které znají jen svou chudobu, své hory a svůj dobytek. Jejich dětinská prostota byla nejpádňším důkazem autentické autority nebeské Poselkyně. Přišla prosit venkovany i varovat mocné tohoto světa, přišla napomenout duhovenstvo. Šlo jí o to, aby se lidé ve svém smýšlení i konání vrátili tam, odkud se začali před stoletími vzdalovat: k pokoře a k jejímu trpícímu Synu.

Úcta k Bohorodičce byla první, kterou na své cestě k nevěře lidské rozumování odstranilo. Pak přišlo na řadu božství jejího Syna a nakonec sám Bůh. Ale Maria vidí i to, co křesťané neradi vidí, že pochybnosti, kritiky a odboj proti církvi a proti Bohu se nezrodily ve vzduchoprázdnu. Kritika a drzé pamflety odpůrců, které nás dráždí a pohoršují, mají své kořeny ve skutečnosti, že světlo křesťanů, a to především mnohých, kteří byli na svícnu, nesvítilo a jejich skutky nebyly takové, aby lidé mohli velebit Otce, který je v nebesích, nýbrž spíše naopak. Její přítomnost a její slzy jsou výmluvným mementem odpovědnosti, kterou mají křesťané za vývoj ve světě. Je víc než bláhové myslet, když nám pohled na zlo tak zevšedněl, že i Bůh se k němu stává netečný.

"Naše Paní z La Salette přišla, aby nám řekla, že Kristus bude až do konce časů prožívat svou smrtelnou úzkost. Prolévá tytéž slzy, které ronila u paty kříže."⁴⁾ Napoleon III. vypověděl Melanii Calvat válku. Část vysokého kléru se pokusila její slova umlčet. Málo bylo platné, že se doslova splnily všechny krátkodobé předpovědi. Předsudky, racionalismus a namyšlenost jsou často silnější, než pravda, dokud ovšem na ně pravda nedopadne celou svou neodvratnou tíhou.

V roce, kdy se Mariin svědek Leon Bloy narodil, zjevila se Maria v La Salette. V roce, kdy zemřel, přišla opět - do Fatimy. To už se chýlí ke konci první katastrofální válka a Aurora - "Jitřenka"(!) - ohlašuje nástup komunismu. Všemmu tomu chtěla Maria již před 71 lety předejít. Marně. A historie se bude dále opakovat.

Je možné zůstat k slzám Matky netečný se zdůvodněním, že v evangeliu se o nich výslovně nemluví? Obdobným argumentem se ještě v roce 1820 bránil Magister Sacri Palatii⁵⁾ P. Filippo Anfossi přijetí heliocentrické koncepce sluneční soustavy. Je za této situace aktuální velebit sekularizaci, racionalismus, liberalismus a přizpůsobení a směřovat k nové reformaci, nebo spíše zdůraznit Hospodinova slova: Přijdu vás soudit, rychle usvědčím cizoložníky a čaroděje, křivopřísežníky, utlačovatele námezdníků, vdov a sirotků, ty, kdo upírají právo bezdomovci a mě se nebojí (Mal 3,5). Už za dnů svých otců jste se odchýlili od mých nařízení a nedbali jste na ně. Navraťte se ke mně, a já se navrátím k vám (Mal 3,7)?

Lubomír Štula

- 1) Nietzsche, F.: Der Antichrist. Werke II, 166
- 2) Nietzsche, F.: Also sprach Zarathustra I., 294
- 3) Bloy, L.: Celle qui pleure, 222
- 4) Bloy, L.: La Salette 86/86
- 5) odpovědný za udělení římského Imprimatur

Abbé J. F. Villepellé I.

Nejsvětější krev Páně

Cena našeho vykoupení

Naše moderní doba, poznamenaná tolika válkami a bitvami, se dívá a dívá, jak lidská krev teče proudem. Kolik lidí ztratilo svůj život za bombardování nebo ve vyhlazovacích táborech! Nenávisť a násilí prolévaly krev všude.

Kdo však také pomyslí na to, aby poukázal na jiné drama, které stojí nad celou tragédií světových dějin: kříž, vyvýšený mezi nebem a zemí, na němž jediný Syn Boží prolévá krev Vykupitele? Z lásky prolévanou krev... z nepoznané lásky... V posledních letech minulého století, kolem r. 1887, se našlo mladičké děvče, které se odvážilo upírat oči na to nejdůležitější. Dívka sama vypráví o události, kterou byla dojata: "Když jsem jednou v neděli hleděla na obraz našeho ukřižovaného Pána, dotkla se mě do hloubi srdce krev, která kapala z jedné z jeho božských rukou; pocítila jsem velkou bolest při myšlence, že tato krev tekla na zem, aniž by se kdo snažil ji zachytit, a rozhodla jsem se, že se v duchu postavím pod kříž, abych zachycovala tuto božskou rosou, která tu kanula. Pochopila jsem, že bych ji pak měla vylévat na duše lidí."

"Rozhodla jsem se, že se v duchu postavím pod kříž, abych zachycovala tuto božskou rosou, která tu kanula. Pochopila jsem, že bych ji pak měla vylévat na duše lidí."

V katolickém světě se stala známou pod jménem Terezie od Dítěte Ježíše; dostalo se jí mimořádného poznání. Při pohledu na docela běžný svatý obraz tato jasnozřivá duše pochopila a napsala do svého deníku: "Pocítila jsem hlubokou touhu přispívat k obrácení hříšníků, touhu, jakou jsem nikdy předtím nepoznala... Zkrátka, pocítila jsem, jak láska proniká do mého srdce..." Kéž by rozjímání o přesvaté krvi podle vzoru svaté z Lisieux i v nás vyvolalo stejnou reakci a vzbudilo stejnou vroucnost. Je nejvyšší čas vyzvat k prohloubení víry. Měli bychom, jak říká apoštol Jan, "hledět na toho, koho jsme probodli" (Jan 19,37), a vidět, "jak vytéká krev a voda", zdroj každého posvěcení. Už počátkem téhož století vyjádřil v Římě podobnou starost sv. Gasparo del Bufalo, opravdový apoštol svaté Krve. Věnoval se šíření uctívání Krve Vykupitele po celém světě: "Chtěl bych věnovat svůj život tomu, aby se po celém světě rozšířila láska k Ježíšově Krvi... Kéž bych měl tisíc jazyků, abych se mohl dotknout všech srdcí pro drahocennou Ježíšovu Krev."

Předrahá Krev je ve skutečnosti dokonalým a životodárným vyjádřením Boží lásky k nám. Je to "zdroj milosrdenství", který musí zaplavit hříšný svět...

Římský světec viděl v této hluboké úctě účinný prostředek proti rozmáhající se bezbožnosti a nenahraditelný podnět, jak přivést duše opět do stavu milosti. To je další hledisko, které je pro nás jakoby posvátným odkazem! Abychom nesešli z cesty, chceme stále postupovat podle Písma svatého, základních dogmatických pravd a bohaté zkušenosti mystiků a světců. Předrahá Krev je ve skutečnosti dokonalým a životodárným vyjádřením Boží lásky k nám. Je to "zdroj milosrdenství", který musí zaplavit hříšný svět, aby jej čistil a vrátil mu jeho netušenou původní krásu.

Kristova Krev v prvních hodinách vtělení

Bůh má od věčnosti jedinečné přání, poslat svého Syna na svět pro spásu lidí. Adamova vina ještě víc vyzvedla tuto laskavou vůli Otce, a sv. Jan ve svém evangeliu potvrzuje: "Tak Bůh miloval svět, že vydal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný" (Jan 3,16). Apoštol Pavel to vyjadřuje vznešeným díkůvzdáním: "Veleben buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista... V něm máme vykoupení jeho krví, odpuštění hříchů..." (Ef 1,3-7). Příchod Božího Syna do našeho smrtelného těla je spojen s hojnými proroctvími. Je poslán zachránit hříšníky. Proto musí přijmout lidské tělo. List Židům vkládá Ježíši do úst úryvek ze žalmu 39, který ohlašuje úmysl vtělení: "Oběti ani dary jsi nechtěl, ale připravil jsi mi tělo" (Žid 10,5). Boží Slovo bere na sebe v Marii, své neposkvrněné matce, tělo. Ona mu propůjčuje lidský život, kterým se stává jedním z nás. Ona mu tedy zároveň dává i krev, která proudí v jejich žilách. Tato krev, která znala námahu práce, měla dát Josefovou svěřenci sílu, potřebnou ke každodenní práci, dokud nebyla vylita na kříži.

Stojíme před tajemstvím lásky a pravdy, která osvětluje celé dílo vykoupení přijaté naším Spasitelem. Zadívané-li se na fyzickou realitu Ježíšovy krve, náhle poznáme hlubokou, skrytou myšlenku, kterou nám Písmo svaté pomalu odhaluje: "Pro velkou lásku, jíž nás miloval, poslal svého Syna v těle, rovném hříšníkům." (Mešní text svátku obřezání, antifona Magnifikat, srov. Ef 2,4n, Řím 8,3) Už tady je krev Vykupitele v akci. Obíhá v celém jeho těle a už osmého dne dobrovolně teče při obřadu obřizky, zavedeném Mojžíšem. Je to mnohem víc než obvyklé gesto, které by mohlo být pouhým pozůstatkem Starého zákona. Už od začátku prolévá v tichosti svou krev, už tady vzhledem k budoucí oběti. Všechno u Ježíše už mluví o hoře Kalvárii a přebohatém prolévání krve: třicet let v ústraní v dílně v Nazaretě mělo uchovat božskou krev v dobrovolné, ale o to potřebnější skrytosti. Tato krev, která znala námahu práce, měla dát Josefovou svěřenci

sílu, potřebnou ke každodenní práci, dokud nebyla vylita na kříži. Nazaret se jeví jako požehnaná doba přípravy darů. Pokud Kristus pracuje svými rukama, zůstává krev ve službě jeho božské vůle. Slova a skutky, všechno se děje jako jediná pocta Otci, který vidí dokonalou oddanost, nepřetržitý chvalozpěv stoupající ze srdce Božího Syna. Každý proto může už od prvního okamžiku Božího vtělení s vírou zvolat: Krvi Kristova, vtělené boží Slovo, zachraň nás!

Vykoupení se děje prolitím drahocenné krve

V úžasném díle našeho vykoupení není nic ponecháno náhodě. Právě naopak, vidíme, jak se Boží moudrost stará i o nejmenší události. Při pokušení v poušti se o Ježíši říká, že "ho tam zavedl Duch" (Luk 4,1). Je poslušný vnitřního vnuknutí, které vede jeho vůli podle Božího zalíbení. Uzdravování nemocných, řeč k zástupům, hovory s učedníky, všechno se děje z téhož vnitřního popudu. Život Mistrův se skutečně jeví jako vědomá oslava Otce. Krev, která zásobuje tento život, je poslušná stejného impulsu lásky. Je to krev vtěleného Slova, která se cele dává do služeb úmyslu spásy: božská krev, která ve skrytu proudí v žilách člověka; lidská krev, která se ochotně mísí s nejpůvodnějšími záměry Božího Syna. Tato krev je vskutku drahocenná, neboť proudí v oddanosti vnuknutím posvěcujícího Ducha. Tato velevýznamná tajemná skutečnost nezůstala skrytá úvahám prvních svatých pisatelů. Teď lépe chápeme myšlenky sv. Pavla v Listu Židům, kde se mluví o díle vykoupení. Při rozjímání o Kristově oběti nezapomíná na úlohu sv. Ducha, který je vůdcem všeho, co se děje pro naše vykoupení. Musíme si uvědomit závažnost zářivé pravdy, kterou apoštol vyzvedává. Ukazuje nevyjádřitelnou cenu prolité krve Krista, "který mocí věčného Ducha přinesl sebe sama Bohu jako neposkvrněnou oběť..." (Žid 9,14) V těchto několika slovech je obsaženo celé tajemství vykoupení. Krev, vylitá na kříži, se tak objevuje v plném světle: je to krev, která je schopná očistit hříšníky tím, že smývá jejich viny a obnovuje svazek dítěte s Bohem, Otcem.

Krev prolitá na kříži dává svůj život; svědčí o vroucí lásce, která plane v probodeném Srdci a ukazuje, že jsme "milováni až do konce".

Touto božskou krví, vylitou tak hojně a jednou provždy, je dokonale uskutečněno vykoupení. Na místo tak zhoubné a ničivé aktivity Satana nastupuje všeobecné usmíření ve spolehlivé lásce. Sv. Pavel to stále znovu potvrzuje až do konce svého života, po obdivuhodném vyjádření v listě ke Koloským: "... a skrze něho (Krista) všechno smířit s Bohem tím, že zjednal mír krví svého kříže..." (Kol 1,20). Neexistuje ve skutečnosti žádné účinné vykoupení bez krve prolité v božské oběti. Krev prolitá na kříži jasně vyjadřuje úmysly Vykupitele, který dává svůj život; svědčí o vroucí lásce, která plane v probodeném Srdci a ukazuje, že jsme "milováni až do konce" (Jan 13,1). Sv. Pavel neochvějně upírá svůj pohled na ukřižovaného Krista (1 Kor 2,2) a stále znovu hovoří o Kristově oddanosti v jeho nekonečném prolévání krve: "Jako milované děti následujte Božího příkladu a žijte v lásce, tak jako Kristus miloval nás a sám sebe dal za nás jako dar a oběť, která je Bohu milá" (Ef 5,1). Jako ozvěna Pavlova poselství je tu zkušenost mystiků. Duše, které pijí ze zdroje živé vody, vnímají tytéž skutečnosti, jejich srdce hoří jistotou a to, co přijímají během extáze, si nemohou nechat pro sebe. Tak říká florentská karmelitka, sv. Marie Magdalena de Pazzi, které nebeský Otec v rozhovoru o dobrodiních Ježíšova utrpení sděluje: "Tímto nesmírným ponížením jako by můj Syn mírnil mou spravedlnost, která teď, po zadostiučinění, kterého se jí dostalo tímto zmučeným nevinným tělem a touto čistou krví, prolitou jako smír za hřích, se proměňuje v mírnost." S kříže dává drahocenná krev zazářit světu svatosti milosrdenství.

(Pokračování příště)

Vatikán k sexuální výchově

Experti zúčastnění na konferenci o sexuální výchově ve Vatikánu odsoudili způsob, jakým je zlehčována pohlavní výchova a sexuální chování je představováno jako čistě biologická záležitost. Účastníci požadovali větší rozšíření publikace o sexuální výchově, kterou zpracovala zvláštní vatikánská komise. Předseda papežské rady pro rodinu kardinál Trujillo zdůraznil právo rodičů dohlížet na sexuální výchovu, která se uskutečňuje ve školách, a ovlivňovat ji. Děti a mládež musejí získat vědomí důstojnosti vlastního těla. Vatikánský dokument poukazuje na to, že se sexuální výchovou musí být spojena výchova k lásce a vztahu mezi mužem a ženou. Doporučuje, aby rodiče pozorně sledovali každou formu sexuální výchovy, která se poskytuje dětem mimo domov, a nedovolili jejich účast, jestliže tato výchova neodpovídá jejich vlastním principům.

Rozjímání o Kristově utrpení

(K obrázku na titulní straně)

Již od 13. století rozjímají věřící v bolestném růženci o pěti tajemstvích Ježíšova utrpení a smrti. Od 15. století se konají pobožnosti křížové cesty. Výjevy, které jsou předmětem rozjímání o Kristově utrpení z těchto pobožností, byly od počátku vděčným námětem pro církevní umění.

V biskupském dómě v bavorském Eichstättu se nachází mnoho scén z pašijového okruhu. Chceme vám o postních nedělích z pokladů eichstättského dómu přiblížit 5 vzácných gotických reliéfů z křídel hlavního oltáře, které představují jednotlivá tajemství bolestného růžence. Autorem zamyšlení je Ludwig Mödel.

1. Kalich utrpení

Ježíš klečí na skále, nakloněný dopředu,
ruce prosebně sepjaté uprostřed divoké krajiny,
která jej obepíná jako hluboká kotlina,
ze které není východisko.

S úzkostí se dívá na kalich,
který stojí před ním na kamenném útesu.
Za jeho zády, ve stejné rovině jako kalich,
vstupuje zahradní branou zrádce,
kterého následuje tlupa vojáků a pochopů.

Ježíš už nemůže zpět.

Stane se to, co se musí stát.

Ale jeho učedníci, sloupy církve, nic nepozorují.

Spí.

Z celku vyznívá Ježíšova odevzdanost:

"Mým pokrmem je konat vůli toho,
který mě poslal" (J 4,34)

Populační exploze?

Francouzský demograf Gerard Francois Dumont, profesor na pařížské Sorboně, uveřejnil studii, ze které vyplývá, že růst světového obyvatelstva se na mnoha místech výrazně zpomalil. Potvrdil

tak to, co někteří církevní představitelé prohlašovali již před 20 lety: růst dosáhne určité výše, a pak přejde do nové fáze. V Evropě se již projevují sociální, ekonomické a politické důsledky rostoucího věkového průměru obyvatelstva.

-CvM-

Přetrvává napětí

Ekumenické klima mezi katolickou a pravoslavnou církví v Rusku je nadále zatíženo napětím. Oznámili to zástupci obou církví v Římě. Jakkoliv jak Vatikán, tak Moskva odmítají jakékoliv "přetahování věřících", vypadá praxe poněkud jinak. Aktivita katolické církve, umožněná po zvratu v r. 1989, vede k "napětí mezi obcemi" v Rusku. Moskevský patriarcha vytýká katolické církvi "agresivní misijní metody" a "nečisté způsoby propagace". Konference o ekumenických otázkách ve Vatikánu se zúčastnil odpovědný kuriální kardinál Cassidy a metropolita Kyrill ze Smolenska a Kaliningradu, předseda oddělení pro vzájemné vztahy.

Papež ve střední Americe

Papež Jan Pavel II. ve dnech od 5. do 12. února na své 69. zahraniční cestě navštívil země Střední Ameriky - Guatemalu, Nicaragu, El Salvador a Venezuelu.

Papež vyzývá ke konečnému uklidnění situace ve Střední Americe

Ciudad de Guatemala 7.2.96

Papež Jan Pavel II. vyzval v guatemalském poutním místě Esquipulas ke konečnému usmíření v oblasti Střední Ameriky a k pokojnému soužití obyvatel na základě spravedlnosti a míru.

Při bohoslužbě, které se zúčastnilo 300.000 věřících, apeloval na vládu, armádu a guerillu, aby co nejrychleji uzavřely mírovou dohodu. Guatemala je jedinou středoamerickou zemí, kde již 35 let řádí občanská válka. Kolem 80 % obyvatelstva žije pod hranicí existenčního minima. 65 % obdělávané půdy je v rukou velkostatkářů, kteří tvoří 2,2 % obyvatelstva.

40 biskupů koncelebrovalo s papežem pontifikální mši. Papež vyslovil přání, aby "Černý Kristus", uctíváný zde již 400 let, vyprosil věřícím usmíření s Bohem i navzájem.

Při bohoslužbě slova na Martově poli v Ciudadu varoval Svatý otec před šířícími se sektami a novými náboženskými společnostmi a znovu opakoval výzvu ke smíření. Na prahu nového tisíciletí je zapotřebí nahradit nepřátelství bratrstvím a místo rivalitě a touze po pomstě a válce udělat místo křesťanské solidaritě.

Managua 7.2.96

Několik hodin před příletem Jana Pavla II. vybuchla u katolického chrámu poblíže hlavního města bomba. Podle názoru ředitele "Radio catolica" šlo o pokus zastrašit a odradit obyvatelstvo od účasti na papežově návštěvě. Od května 1995 došlo zde k 19 útokům na katolické kostely a církevní objekty.

San Salvador 9.2.96

Při své čtvrté návštěvě v El Salvadoru vyzval Jan Pavel II. k ukončení násilí a k prohloubení sociální spravedlnosti. Papež poděkoval sansalvadorským biskupům za jejich úsilí o dosažení míru, který si vyžádal mnoho životů mučedníků.

"Jděte cestou správného a konstruktivního dialogu."

Občanská válka si zde od r. 1979 do r. 1992 vyžádala 75.000 lidských životů. V katedrále v San Salvadoru byl před oltářem zavražděn pravicovými extremisty arcibiskup Oscar Arnulfo Romero. V r. 1989 bylo zabito šest jezuitů na středoamerické univerzitě.

Venezuela

10.-11.2.96

Dvoudenní návštěva papeže ve Venezuele měla pět cenných bodů. Venezuela je země velikých možností, ale dnes se nachází ve velké krizi, a to jak duchovní, tak ekonomické. První událostí po příletu byl skutek duchovního milosrdenství: pozdravení vězňů a žádost o humánnější podmínky při výkonu trestu.

V sobotu to byla pouť do národní svatyně Vergine di Coromote, která je patronkou Venezuely. Jan Pavel II. poukázal na potřebu solidarity a dal za příklad Pannu Marii, Matku Spasitele. V sobotu odpoledne došlo podle záměrů venezuelských biskupů k setkání s významnými osobnostmi společnosti. Svatý otec připomněl povinnost těch, kteří více obdrželi, aby více dávali, a to jak na poli ekonomickém, tak vědeckém, intelektuálním a politickém. V době, kdy to země potřebuje, je nutno mobilizovat úsilí těch, kteří mohou posílit národní identitu, aby také posílili ekonomické a sociální struktury, a tak upevnili jednotu obyvatel země.

11. února sloužil Jan Pavel II. mši svatou na vojenském letišti La Carlotta poblíž Caracasu pro 1 milión věřících. Připomněl 5 století působení církve a zdůraznil potřebu předávat Kristovo poselství dovnitř i navenek, dnešním i příštím generacím. Vyzval k boji proti moderním idolům materialismu a sobectví a jejich důsledkům smyslnosti, hedonismu, korupci a násilí. Církev má jen jednu sílu, a tou je evangelium, a tuto sílu předává. Pro tolik vytouženou obnovu společnosti a pro překonání krize je nezbytné, aby rodiny, skupiny i celá společnost měly účast na síle evangelia. Liturgické zpěvy obstaralo 1300 mladých dětských hlasů, které doprovázel 600 členný orchestr. Oltář byl ozdoben 45.000 květy. Při pozdravení pokoje se shromáždění změnilo ve vlnící se moře a nad hlavy vzlétly tisíce balónků.

Po obědě se Svatý otec setkal se čtvrtmilionovým zástupem mladých křesťanů. Během setkání seděl v obležení asi 30 dětí a malá holčička mu seděla na klíně. Svatý otec je znám svým krásným vztahem k dětem. Tématem setkání bylo heslo: Mladí, otevřete svá srdce Kristu, on vás nikdy nezklame. Jan Pavel II. vybídl mladé k odpovědnému a ochotnému přijetí Krista do každodenního života a řekl, že toto přijetí je základní volbou pro celý život. Zastoupeny byly všechny myslitelné skupiny mládeže: seminaristé, univerzitní studenti, vojáci, nezaměstnaní, domorodci, afroameričané i zemědělci. "Neodcházej!" znělo dlouho při jeho loučení s mladými, kteří mu dali najevo svou lásku.

Jan Pavel II. se vrátil ze své 69. apoštolské cesty po zemích Střední a Jižní Ameriky v pondělí 12. února. Letadlo startovalo z Caracasu ve Venezuele a přistálo v Římě na letišti Giampino v 10 hodin. Během této apoštolské cesty pronesl Jan Pavel II. 22 projevů.

Život matky sv. Jana Boska - četba na pokračování VI.

Křesťanská matka

P. Jan Pořícký

Všestranný pomocník

Překvapující dovednosti Markétina syna Jeníka v nás vyvolávají otázku, kde se všemu tomu vůbec mohl naučit. Protože byli velmi chudobní, musel již v mládí shánět kdejaký výdělek, aby mamince pomohl se živobytím. Hotovil a prodával klece, pasti, ptačí budky, sbíral houby, jahody, na pasece léčivé byliny, sbíral i trávy, kterých tenkrát barvíři užívali k barvení látek. Maminka ho naučila příst len a vlnu, že se mu ani nejšíkovnější děvče nevyrovnalo. Ba dovedl zacházet i s jehlou a jehlicemi. Háčkoval, pletl punčochy, spravoval. Poněvadž neměl sestru, musel všechny práce, které obyčejně náleží dívkám, obstarávat sám. A tak vařil, pral prádlo, žehlil, zašival, uklízel, jen aby mamince pomohl. Ale nebyl to žádná tichá a nesmělá holčička! Jeník nikdy nezapřel, že je hochem. Žádný nedokázal tak vysoko vylézt, z takové výše seskočit jako on. Zdravý, sličný obličej lemovaly tmavé kadeřavé vlasy. Byl to chlapec hezký jako obrázek, žádný druhý se mu nevyrovnal. A zvláště nápadné byly jeho oči! To byly oči ostríže. Nic jim neuteklo. Když po řadě let se stal z Boska svatý apoštol mládeže, lidi okouzloval laskavý a vlídný úsměv, který ustavičně pohrával na jeho rtech. Měl krásné ušlechtilé čelo, ale nade všechno byly jeho oči. Ty oči se neřivaly, ony pronikaly jako ostrý meč. V posledních letech pozemské pouti dostaly od Pána Boha moc, že viděly i do lidského svědomí a nebylo možno před nimi utajit žádný hřích. Oči Boskovy viděly lidi a věci vzdálené na sta mil, viděly i věci budoucí, které se teprve měly stát.

Chlapecká vynalézavost

V chlapeckém věku Bosko ještě neměl tento zázračný dar, jeho oči měly jen bystrost přirozenou, ale i ta byla neobyčejná. Hošík si dovedl všimnout toho, co sto jiných přehlédlo. A zde bylo tajemství jeho kouzel. Cesta za výdělkem ho přivedla často do okolních osad a městeček na trh. Prodával vejce, máslo a co nasbíral v lese.

Na trhy chodili tehdy i komedianti, kejklíři, provazolezci. Bosko dostal nápad, že by se od nich mohl něco přiučit, aby mohl pořádat pro mládež představení. Zaplatil nepatrné vstupné a snažil se, aby mohl být co nejbliže v první řadě, a tam si všeho všimal, každé hnutí pozoroval jako nejlepší vyzvědač. Když přišel domů a měl po práci, dal se do cvičení. Ovšem, nešlo všechno hned tak, jak by si přál. Nikdo učený z nebe nespádl. Bosko nespádl z nebe, ale mnohokrát spadl z provazu, po kterém se učil chodit. Provazolezci padají do sítě, Bosko padal na tvrdý mlat a nejednou po takovém pádu zůstal víc mrtvý než živý; ale jak byl houževnatý, nepovolil, až se stal mistrem. Nakonec se mohl dát do závodu málem s veverkami, kdo dovede rychleji šplhat po stromech a kdo dovede mezi větvemi skákat z jednoho stromu na druhý. Divákům se zdálo, že je při takovém nedělním představení ve svém živlu, že nic jiného ho na světě netěší než tyhle krkolomné kousky a kouzla, ale mýlili se.

Neskutečný sen?

On nechtěl být komediantem. Jeho cíl se nesl neskonale výše. Nebeská Paní mu podala pastýřskou hůl, aby pásal beránky, kteří před tím byli divokou zvěří. Má být vůdcem mládeže. Těmihle zábavami ji láká, aby šli za ním - ale jak ji má vést dále? Nevěděl.

Jednou řekl mamince, že snad Pán Bůh by ho chtěl mít knězem, ale ona odpověděla: "Nemůžeš chodit ani do obecné školy - jak bys mohl studovat? Ani se neopovažuj na to myslet." - Hoch přece jen myslel, nemohl si pomoci. Ale léta utíkala, a on se svému cíli nepřibližoval ani o nepatrný krůček. Naopak, vzdaloval se mu. Den co den u dobytka na pastvě nebo na polní práci, a nikde sebemenší známky, že by se to mohlo změnit. Čím více dospíval, tím více bolelo srdce. Pomůže mu tajemná Paní ze sna?

Ali nebyl sám

Bývalý vatikánský státní sekretář Agostino Casaroli vyslovil v italské televizi přesvědčení, že atentát na papeže Jana Pavla II. v květnu 1981 nebyl dílem jednotlivce. Byla to promyšlená akce, za kterou stojí někdo jiný než mladý Turek Ali Agca. Casaroli patřil k nejužším spolupracovníkům 5 papežů. Podobně se vyjádřil také kardinál Achille Silvestrini. Podle něho měl atentát být hroblem pro Poláky a pro odborovou organizaci Solidarita. K atentátu došlo v době, kdy kardinál Wyszynski byl již těžce nemocen, a pokud by se atentát zdařil, bylo by to silně oslabilo tehdejší polskou opozici. Ali Agca by mohl být pro dobré chování brzy propuštěn z vězení.

Bílá kronika

Poutnice na stupních vítězů

19letá Chorvatka Anica Martinovičová při volbě Miss World, světové královny krásy v Sun City v Jižní Africe se umístila na 2. místě. Ovšem při volbě osobnosti byla bezkonkurenčně první. Rovněž její kostým byl vyhodnocen jako nejlepší. Největší radost z tohoto úspěchu zavládla v Medjugorje. Jak uvedla pro chorvatský měsíčník "Naša ognjišta", Anica se řadí nejen mezi hluboce věřící, ale také mezi vytrvalé medjugorské poutníky, a to již od raného dětství.

Anica Martinovičová se narodila v Tomislavgradu. Později se její rodiče přestěhovali do Německa, kde získali velmi dobré postavení. Rodina si zachovala svou chorvatskou identitu. "Víra zapustila ve mně hluboké kořeny a má na mne velký vliv. Moji rodiče mě vychovali v opravdové víře. Putovala jsem s nimi od dětství nejméně jednou ročně do Medjugorje. Obzvláště v posledních měsících jsem se k Panně Marii mnoho modlila. Vyslyšela mě. Soutěž, které jsem se zúčastnila, představuje velice tvrdou práci. Jen v modlitbě jsem nalézala sílu, abych všechno přestála, a věřím, že právě modlitba významně přispěla k mému úspěchu. Modlitbou můžeme mnoho dosáhnout."

To, že právě při volbě osobnosti dosáhla prvenství, dává Anica do souvislosti se svým náboženským přesvědčením. "Když jsem se stala vítězkou v Chorvatsku, byla jsem si jista svým úspěchem. "Jsem si jista vším, co dělám, a stejně jist si může být každý člověk." Několikrát prohlásila na veřejnosti, že svou vnitřní sílu nachází především v modlitbě.

Ačkoliv se jí v Německu dostalo mnoho dobrého, chce se vrátit do vlasti. Je si vědoma, že se od ní očekává charitativní činnost. Ale ještě dříve, než vstoupila do soutěže, navštěvovala zraněné Chorvaty ve Varaždinu. "Ne proto, že se to ode mne očekává, ale protože je to má hluboká vnitřní potřeba. Jen to, co vychází z hloubi srdce, je skutečná ušlechtilost. Není možné se dělat dobrými, ale skutečně být dobří."

Podle CvM 3/96

Překlad -lš-

Církevní aktuality

Argentinská církev se zříká státní podpory

Katolická církev v Argentině se rozhodla zříci se příslušných státních příspěvků. Tím chce církev dosáhnout vyšší nezávislosti na státu, řekl v Buenos Aires biskup Desiderio Collino, předseda

biskupské komise pro hospodářské záležitosti. V tomto roce by měla dostat katolická církev v přepočtu kolem 80 milionů šilinků ze státního rozpočtu. Církev se chce nyní financovat vlastními silami.

Další útok na katolický kostel

Nicaragua: Několik dní po návštěvě papeže byl znovu poškozen další katolický kostel. V pátek 9. února vybuchla bomba ve městě Leon. Ke zranění osob nedošlo. Jde o devatenáctý bombový útok na katolický kostel od května 1995.

Pavel VI. bojoval za věrnost koncilním směrnicím

Kardinál Joseph Ratzinger ocenil úsilí Pavla VI. o věrnost směrnicím 2. vatikánského koncilu. Pavel VI. bojoval "téměř nadlidským úsilím" za zachování věrnosti životní síle a vnitřní dynamice víry, které vzešly z koncilu, píše Ratzinger v předmluvě ke knize o Pavlu VI., kterou sepsal dlouholetý osobní sekretář papeže Montiniho, arcibiskup Pasqual Macchi. Kniha má název "Pavel VI. - Krédo - abychom žili". Ratzinger v předmluvě knihy píše: "Víra není nikdy formulí zakotvenou v minulosti, nýbrž znamená vždy plný pokrok." Macchi ve své knize popisuje mimo jiné dlouhou dobu přípravy encykliky "Humanae vitae", ve které Pavel VI. propaguje odpovědné rodičovství a odmítá používání umělé antikoncepce.

Otevřena nová oddělení církevní nemocnice

V sobotu 10. února, v předvečer IV. mezinárodního dne nemocných, v církevní nemocnici v Mostišti u Velkého Meziříčí, která je zařízením Mendlovy nadace v Brně, bylo otevřeno nové interní oddělení a jednotka intenzivní péče. Slavnostního zahájení provozu se zúčastnili zástupci místní státní správy poslanci Pavel Tollner a Jan Zahradníček, dále brněnský generální vikář Jiří Mikulášek, správce Mendlovy nadace kanovník Jan Kabeláč a četní hosté. Ředitel nemocnice MUDr. Jaroslav Trávníček seznámil přítomné s posláním nemocnice a nově otevřenými odděleními. Zdejší zdravotnické zařízení je regionálního zaměření a jeho obvod zahrnuje podle údajů pojišťoven kolem čtyřiceti tisíc klientů. Kapacita otevřeného interního oddělení je třicet lůžek, oddělení intenzivní péče má k dispozici pět lůžek s moderním přístrojovým vybavením. V letošním roce bude dokončen chirurgický pavilón.

Formační setkání

Na Kalvárii v Jaroměřicích u Jevíčka se ve dnech 12.-14. února konalo formační shromáždění kněží a jáhnů z moravských diecézí. Přednášejícími byli arcibiskup Giovanni Coppa, biskup z Dubrovníku Želimír P. Kuljič a František Holeček.

Dne 18. února 1996 oslavil své osmdesáté narozeniny zakladatel a dlouholetý redaktor Homiletických směrnic a Fermenta Mons. Miloslav Klisz. Spolu s ním děkují Bohu za vzácný dar tohoto životního jubilea s přáním stálé Boží pomoci a požehnání ve službě Bohu a církvi jeho spolupracovníci i čtenáři Fermenta z řad biskupů, kněží a jáhnů.

*

28. února 1996 uplyne 10 let od úmrtí vzácného kněze ThDr. Josefa Bradáče, rektora kněžského semináře v Olomouci a významného odborníka v teologii, zejména ve vědě o liturgii, spolupracovníka Homiletických směrnic. Vzpomeňme v mementech u oltáře a ve svých modlitbách. "Drahocenná je v Hospodinových očích smrt jeho zbožných" (Žl 115,2).

Medjugorje - kulturní centrum

Jak oznámily noviny "Slobodna Dalmacia", na oslavách 15. výročí mariánských zjevení vystoupí v Medjugorje na společném koncertu v červenci tři slavní tenoři Luciano Pavarotti, Placido Domingo a José Carreras.

Koncert bude přenášen do celého světa. Jejich společná vystoupení (olympiáda v Barceloně, mistrovství světa v kopané) se stala již prvořadými světovými událostmi.

V programu jejich koncertu se mají objevit prvky z rané historie tohoto poutního místa. Zatímco politické deníky hovoří v této souvislosti o mariánských zjeveních, zdůrazňuje katolická agentura KNA v kratičké zprávě opakovaně, že se jedná o "údajně mariánská zjevení", která nebyla církevně uznána. KNA nicméně dodala, že se Medjugorje stalo mezitím světově proslulým poutním místem.

V Medjugorje probíhal v červnu loňského roku hudební festival. Ředitel festivalu Ranko Bokan prohlásil: "Není to žádná demagogie ani žádná lichotka, když řeknu, že v Medjugorje se dějí jen velké věci. Zde nelze dělat žádné improvizace." Zdá se, že nebeská Paní má své prostředky a cesty, jak dát najevo svá přání a poselství navzdory nepochopení odpovědných míst. Jde jí o výzvy k míru mezi Bohem a lidmi a k pokoji mezi lidmi navzájem.

-CvM-

Františkán Miljeno Stojič, mladý kaplan z Medjugorje, byl přijat do Svazu chorvatských spisovatelů, a to především pro své lyrické básně. Jedna z jeho nejznámějších básní je Modlitba ze zákopů a také sbírka Píseň zblízka.

Miljeno Stojič se narodil v r. 1960. Teologii studoval v Zagrebu, Sarajevu a v Jeruzalémě. Teologický licenciát získal na papežské univerzitě Antonianum v Římě. Během válečného konfliktu působil v Medjugorje jako vojenský duchovní a navštěvoval vojáky na frontě. Hovoří několika jazyky. Především je však hluboký ctitel Panny Marie, který se věnuje poutníkům z celého světa.

Ukazuje se stále zřetelněji, že Medjugorje není jen jedno z mnoha náboženských hnutí. Mírové poselství z Medjugorje zakotvilo svou spiritualitou ve všech oblastech lidského života. Toto poutní místo navštívilo již několik kompletních sportovních družstev před svými mezinárodními zápasy. Pozvání k modlitbě, rozjímání a mystice směřuje také do oblasti kultury a vědy i sportu. Lidská tvořivost potřebuje mír, který musí být hluboce zakořeněn i v lidském srdci. Právě v tom snad tkví odpověď na otázku, proč putují do Medjugorje zástupci nejrůznějších oborů lidské činnosti ze všech sociálních vrstev. Hledají inspiraci, aby mohli dostát výzvě nového tisíciletí ve svých úkolech a ve svém oboru.

Myšlenky k rozjímání

1. neděle postní 25.2.

Mt 4,1-11

Pokoušení je nepříjemné, zneklidňující a jistě taky nebezpečné. Někdy se zdá, že nás odděluje od Boha. Ale pokoušení není neomezené, podobně jako nebylo Ježíšovo. Dábel odchází, Bůh se svou útechou přichází. A právě o Božím příchodu po pokoušení musíme vědět, máme-li mu odolat.

Pondělí 26.2.

Mk 25,31-46

Fakt, že jediné kritérium při Božím soudu bude míra dobrých skutků bližním, vyrazí dech těm, kdo uvízli jen ve zbožnosti a hromadění jejich úkonů. Jistě, "vertikála" vztahu k Bohu musí být vztyčena. Ale "horizontála" sloužící lásky nesmí chybět. Jinak by zmizel kříž.

Úterý 27.2.

Mt 6,7-15

Mnohomluvnost při modlitbě není zřejmě dobrým znamením. Úspornost slov umožňuje dospět k větší hloubce v modlitbě. Ale i tak by bez odpuštění druhým šlo jen o mlácení slámy.

Středa 28.2.

Lk 11,29-32

Že lidé žádali znamení na Bohu před příchodem Krista, je pochopitelné. Kdo ale žádá znamení po jeho příchodu, je hoden soudu. Jestliže někdy zatoužím po znamení od Boha, je to jen smutné svědectví o tom, že Ježíš není stále ještě mým osobním Spasitelem. Teď mohu prosit o více světla.

Čtvrtek 29.2.

Mt 7,7-12

Bůh otálí s vyslyšením modlitby - ne proto, aby nás potrápil, ale aby prověřil ryzost důvěry v Boží příslibení, a hlavně: aby nás připravil pro dar. A připravenost závisí od toho, jak dalece jsme se obrátili.

Pátek 1.3.

Mt 5,20-23

Ježíš posouvá kritérium dokonalosti do dílny srdce. Není zlý jen dokonalý skutek, vyslovené slovo. Zlé je to, co slovu a skutku předchází. Vykazují-li já ještě tento nedostatek, třeba bít na poplach! Neboť pak Bůh nemůže přijít do mého srdce.

Sobota 2.3.

Mt 5,43-48

Zda je mé srdce obrácené, to poznám podle lásky k nepřátelům. Lidsky je to nemožné. Proto láska k nepřátelům je jednoznačným svědectvím, že již ve mně pracuje Duch svatý. A to je důvod k vděčnosti. Jestliže jsem tak daleko nedospěl, pak je čas k modlitbě.